

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Email: ai@mindigital.gr

ΠΡΟΣ:

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΥΨΗΔ
Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

Θέμα: Απάντηση επί της υπ' αρ. 1055/11.11.2025 Ερώτησης των βουλευτών κ.κ. Α.-Χ. Αυλωνίτη, Κ. Μάλαμα, Γ. Πούλου, Θ. Τζάκρη και Ρ. Χρηστίδου με θέμα: «Υποχρεωτική επισήμανση της χρήσης τεχνητής νοημοσύνης σε οπτικοακουστικό ψηφιακό ή φυσικό προβαλλόμενο περιεχόμενο»

Σχετ.:

1. Η Α.Π. **1055/11.11.2025 (Α.Π. 37371 ΕΙ 2025/ΥΨΗΔ 12.11.2025)** Ερώτηση των βουλευτών κ.κ. Α.-Χ. Αυλωνίτη, Κ. Μάλαμα, Γ. Πούλου, Θ. Τζάκρη και Ρ. Χρηστίδου με θέμα: «Υποχρεωτική επισήμανση της χρήσης τεχνητής νοημοσύνης σε οπτικοακουστικό ψηφιακό ή φυσικό προβαλλόμενο περιεχόμενο»
2. Το Α.Π. **37503 ΕΞ 2025/12.11.2025** Διαβιβαστικό έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ΥΨΗΔ.

Σε συνέχεια των ερωτημάτων που τέθηκαν με το ανωτέρω σχετικό 1), θέτουμε υπόψη σας τα κάτωθι:

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη, L 1689) (εφεξής: AI Act) θέτει υποχρεώσεις διαφάνειας για συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) που αλληλεπιδρούν με ανθρώπους, παράγουν περιεχόμενο ή χρησιμοποιούν ευαίσθητες τεχνικές, όπως αναγνώριση συναισθημάτων.

Ειδικότερα, το άρθρο 50 του AI Act προβλέπει ότι το περιεχόμενο που παράγεται ή υφίσταται χειρισμό από σύστημα TN πρέπει να επισημαίνεται σαφώς και να μπορεί να ανιχνευθεί ότι έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά. Περαιτέρω, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο, οι φορείς εφαρμογής έχουν υποχρέωση γνωστοποίησης του γεγονότος ότι χρησιμοποίησαν σύστημα Τεχνητής Νοημοσύνης που παράγει προϊόντα βαθυπαραποίησης (deepfakes) για την παραγωγή συγκεκριμένου περιεχομένου που χρησιμοποιούν, καθώς και σε υποχρέωση γνωστοποίησης του γεγονότος ότι χρησιμοποίησαν σύστημα TN για την παραγωγή ή τον τεχνητό χειρισμό, μέρους ή του συνόλου, των κειμένων που δημοσιεύουν με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημοσίου συμφέροντος. Εξαιρέση από αυτές τις υποχρεώσεις διαφάνειας συντρέχει όταν η χρήση επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων. Άλλες ειδικές εξαιρέσεις σε υποχρεώσεις διαφάνειας ισχύουν κατά περίπτωση. Πρόσθετα, οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται με όρους σαφήνειας, ευκρίνειας και προσβασιμότητας.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 50, οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής συστημάτων TN πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι χρήστες κατανοούν ότι αλληλεπιδρούν με TN, ενώ το περιεχόμενο που παράγεται από TN πρέπει να επισημαίνεται ή να τεκμηριώνεται, ώστε να ενισχύεται η εμπιστοσύνη, η ιχνηλασιμότητα και η λογοδοσία. Επιπλέον, ο AI Act ζητά από τους παρόχους να εφαρμόζουν

τεχνικά μέτρα σήμανσης, όπως υδατογραφήματα (watermarks), αναγνωριστικά μεταδεδομένων (metadata identifiers) ή κρυπτογραφικές μεθόδους, ανάλογα με την περίπτωση.

Επιπλέον, ο AI Act ως Κανονισμός της ΕΕ αποκτά αυτομάτως δεσμευτικό χαρακτήρα σε όλη την ΕΕ από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του, ήτοι δεν απαιτείται η ενσωμάτωσή του με νομοθετικό μέτρο στην εθνική έννομη τάξη. Σύμφωνα δε με το άρθρο 113 του AI Act, οι διατάξεις του άρθρου 50 εφαρμόζονται στο σύνολο των κρατών μελών από τις 2 Αυγούστου 2026. Σε κάθε περίπτωση, το σχέδιο νόμου με τα μέτρα εφαρμογής του AI Act στην ελληνική έννομη τάξη βρίσκεται σε ώριμο στάδιο επεξεργασίας από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εφαρμογής του AI Act, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία κατάρτισης του κώδικα πρακτικής που έχει εκκινήσει με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Τεχνητής Νοημοσύνης - AI Office) για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής εφαρμογής των υποχρεώσεων όσον αφορά την ανίχνευση και την επισήμανση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά (άρθρο 50, παράγραφος 7 του AI Act).

Παράλληλα, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχει κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Τεχνητής Νοημοσύνης - AI Office) έγγραφο με τη θέση της σχετικά με την εφαρμογή των υποχρεώσεων διαφάνειας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του AI Act, αλλά και γενικότερα. Συγκεκριμένα, η θέση του Υπουργείου καταστρώνεται σε τρεις (3) πυλώνες:

1. Τεχνικές και λειτουργικές πτυχές της εφαρμογής: Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης θεωρεί ότι η διαφάνεια αποτελεί θεμέλιο εμπιστοσύνης και λογοδοσίας. Σχετικά με τις διαθέσιμες τεχνικές σήμανσης περιεχομένου ΤΝ, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης υποστηρίζει επί της αρχής ότι τα υδατογραφήματα (watermarks) έχουν αρκετούς περιορισμούς και υποστηρίζει την αξιοποίηση κρυπτογραφικών μεθόδων, με την προώθηση ανοικτών, διαλειτουργικών προτύπων. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προτείνει ένα υβριδικό μοντέλο εμπιστοσύνης, όπου επισημαίνεται τόσο το παραγόμενο από ΤΝ περιεχόμενο όσο και οι ανθρώπινες δημιουργίες, ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα προέλευσης.
2. Ανάγκη για συμπληρωματική εθνική νομοθεσία: Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προτείνει πρόσθετα μέτρα σε εθνικό επίπεδο, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του άρθρου 50, όπως: α) Απαγόρευση αφαίρεσης ή αλλοίωσης της σήμανσης περιεχομένου. β) Υποχρέωση πλατφορμών να εφαρμόζουν μηχανισμούς ειδοποίησης και αφαίρεσης (notice-and-takedown) για μη σημεινόμενο ή ψευδώς σημεινόμενο περιεχόμενο ΤΝ. γ) Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των αρχών, όπως εντολές αφαίρεσης περιεχομένου ή αποκλεισμού πρόσβασης (IP blocking).
3. Ζητήματα ερμηνείας και ασφάλειας δικαίου: Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ζητά να διευκρινιστούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μία σειρά από σημεία που κρίνονται αναγκαία για την ενιαία εφαρμογή του AI Act, όπως ενδεικτικά: α) Τί σημαίνει «προφανής» αλληλεπίδραση και ποιος θεωρείται «ευλόγως καλά ενημερωμένος, παρατηρητικός και προσεκτικός» χρήστης (άρθρο 50, παράγραφος 1 του AI Act). β) Ποιος ο βαθμός προστασίας ευάλωτων ομάδων όταν ένα σύστημα απευθύνεται σε γενικό κοινό. γ) Ποιος βαθμός ενημέρωσης απαιτείται για συστήματα αναγνώρισης συναισθημάτων.

Εν κατακλείδι, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με το έγγραφό του, υποστηρίζει ότι η εφαρμογή του άρθρου 50 του AI Act πρέπει να βασιστεί σε ισχυρές, διαλειτουργικές κρυπτογραφικές λύσεις που διασφαλίζουν πραγματική διαφάνεια και ιχνηλασιμότητα. Παράλληλα, θα χρειαστούν συμπληρωματικές εθνικές ρυθμίσεις, οι οποίες και τυγχάνουν ήδη σχετικής μελέτης και αξιολόγησης, αλλά και σαφείς κατευθυντήριες γραμμές από την ΕΕ για να διασφαλιστεί ενιαία, αξιόπιστη και αποτελεσματική εφαρμογή των υποχρεώσεων διαφάνειας.

Ακόμα, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης υποστηρίζει ότι στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 50 ΑΙ Act, καθώς και στον υπό κατάρτιση κώδικα πρακτικής σε επίπεδο ΕΕ, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία χωρίς να τίθεται εν αμφιβόλω η συμπερίληψη και η προσβασιμότητα. Έτσι, θα πρέπει τα συστήματα σήμανσης να πληρούν ορισμένα κριτήρια προσβασιμότητας, ούτως ώστε να μπορεί να τύχει πλήρους εφαρμογής το πλαίσιο υποχρεώσεων διαφάνειας και ενημέρωσης ως προς τα άτομα με αναπηρία, προστατεύοντας παράλληλα τα θεμελιώδη δικαιώματα κάθε ομάδας, όπως ορίζει ο ΑΙ Act. Ενδεικτικά, οι σχετικές σημάσεις/ετικέτες δεν θα πρέπει να είναι υπερβολικά έντονες και επιβλητικές, πολύ φωτεινές/φωτεινές ή με χρώματα που δεν είναι φιλικά προς τα άτομα με τύφλωση ή αχρωματοψία ή άλλα προβλήματα όρασης.

Τέλος, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αναγνωρίζει την κομβική σημασία που διαδραματίζουν οι δεξιότητες, οι γνώσεις και η κατανόηση που επιτρέπουν στους πολίτες να προβαίνουν σε εμπεριστατωμένη εφαρμογή των συστημάτων ΤΝ, καθώς και να έχουν επίγνωση των ευκαιριών και των κινδύνων της ΤΝ και της πιθανής βλάβης που μπορεί να προκαλέσει. Στο πλαίσιο αυτό, σε συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία και φορείς, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξετάζει και αναλύει τις απαιτήσεις για τη διαμόρφωση ενημερωτικής καμπάνιας που θα ενισχύει τη δυνατότητα των πολιτών να εντοπίζουν στοιχεία που υποδεικνύουν την τεχνητή προέλευση περιεχομένου.

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης θα συνεχίσει να προωθεί τη συνολική θέση της Ελλάδας ως προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 του ΑΙ Act, αλλά και γενικότερα, με στόχο να ληφθεί υπόψη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα άλλα κράτη μέλη κατά την επερχόμενη διαδικασία συζήτησης του πρόσφατα ανακοινωθέντος πακέτου νομοθετικών μέτρων της ΕΕ υπό τον τίτλο «Πρόταση Digital Omnibus», με το οποίο δρομολογούνται σημαντικές αλλαγές στο πλαίσιο εφαρμογής του ΑΙ Act.

Η Ελλάδα, ως ενεργό κράτος μέλος της ΕΕ, δεσμεύεται για την πλήρη εφαρμογή του ΑΙ Act, καθώς και των λοιπών σχετικών ευρωπαϊκών και εθνικών διατάξεων που αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών.

Τα στελέχη της Διεύθυνσης Τεχνητής Νοημοσύνης παραμένουν στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή/και διευκρίνιση.

**Ο Ειδικός Γραμματέας
Τεχνητής Νοημοσύνης & Διακυβέρνησης Δεδομένων**

Βασίλειος – Μιχαήλ Καρκατζούνης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης
2. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Τεχνητής Νοημοσύνης & Διακυβέρνησης Δεδομένων
3. Διεύθυνση Τεχνητής Νοημοσύνης